

V I Lenin

”Vem gagnar det?”

Det finns ett latinskt uttryck, ”cui prodest?”, ”vem gagnar det?”. När det inte genast framgår vilka politiska eller sociala grupper, krafter eller storheter som förfäktar vissa förslag, åtgärder etc, så bör man alltid ställa frågan ”vem gagnar det?”.

Det viktiga är inte *vem* som direkt förfäktar en viss politik, ty för att försvara vilka åsikter som helst kan i dagens nobla kapitalistiska system vilken rik knös som helst alltid ”hyra” eller köpa eller engagera hur många advokater, skribenter, ja t o m deputerade, professorer, präster osv som helst. Vi lever i en köpenskapens tid, då bourgeoisin inte generar sig för att bedriva köpenskap med både hedern och samvetet. Det finns dessutom fårskallar som i oförstånd eller tanklös vana försvarar åsikter som är förhärskande i vissa borgerliga kretsar.

Nej, det viktiga i politiken är inte *vem* som direkt förfäktar vissa åsikter. Det viktiga är vem dessa åsikter, dessa förslag, dessa åtgärder *gagnar*.

Ett exempel är att ”Europa”, stater som kallar sig ”civiliserade”, nu är mitt uppe i en ursinnig hinderlöpning vad gäller rustningar. I tusen tonarter, i tusentals tidningar, från tusentals podier skriks och väsnas det om patriotism, om kultur, om fosterland, fred och framåtskridande – och allt detta för att rättfärdiga nya utgifter på tiotals och hundratals miljoner rubel till alla möjliga förintelsevapen, till kanoner, ”dreadnoughts” (pansarkryssare av senaste typen) o d.

Ärade publikum! skulle man vilja säga om alla dessa fraser från de s k patrioterna. Lita inte på fraserna, se hellre efter *vem det gagnar!*

Nyligen kom den berömda brittiska firman Armstrong Whitworth & Co ut med sin årsberättelse. Firman tillverkar huvudsakligen krigsmateriel av allehanda slag. Balansen uppgår till 877 000 pund sterling, dvs *ungefär 8 miljoner rubel*, och utdelningen *till 12,5 procent!!* Omkring 900 000 rubel har avsatts som reservkapital osv osv.

Dit går alltså de miljoner och miljarder, som pressas ur arbetarna och bönderna till rustningar. Utdelningen på 12,5 procent betyder en *fördubbling* av kapitalet på åtta år. Och då har diverse belöningar till direktörer o d ännu inte räknats in. Armstrong i Storbritannien, Krupp i Tyskland, Creusot i Frankrike, Cockerill i Belgien, och hur många sådana finns det inte i alla ”civiliserade” länder?! Och deras otaliga underleverantörer?

Där har vi *de som gagnas* av att chauvinism ammas upp, av pladdret om ”patriotism” (kanonpatriotism), om värnet av kulturen (med vapen som förintar kulturen) och så vidare!

Pravda nr 84, den 11 april 1913

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 23, s 61-62